

Memo

afzender Directie Inhoud
opsteller Staf Europese Zaken
telefoon
e-mail

aan de leden van de commissies Europese Zaken en Financiën

datum 7 november 2025

betreft *Meerjarig Financieel Kader 2028-2034, geactualiseerd 7-11-2025*

Het Meerjarig Financieel Kader (MFK) is de langetermijnbegroting van de EU. Het bestaat uit voorstellen voor de begroting voor de periode 2028-2034, inclusief voorstellen inzake de eigen middelen van de EU. Daarnaast omvat het MFK zogenaamde sectorale voorstellen. Dit zijn enkele tientallen voorstellen voor specifieke programma's of instrumenten die onder de begroting vallen, zoals voorstellen voor het gemeenschappelijk landbouwbeleid of voor verschillende Europese fondsen.

Deze notitie beschrijft de actuele stand van zaken van de behandeling van het MFK in de Eerste Kamer en in de Tweede Kamer, geeft een overzicht van de activiteiten van de Nederlandse regering op dit dossier en geeft een indicatie van de besluitvorming op EU-niveau de komende tijd.

Behandeling Eerste Kamer

De commissies EUZA en FIN hebben in het Europees Werkprogramma van de Eerste Kamer voor 2025 de nieuwe voorstellen voor het MFK 2028-2034 als prioritair aangemerkt. Op de [MFK-themapagina](#) vindt u alle voor het MFK relevante documenten.

Zoals in het verleden heeft de commissie EUZA het voortouw bij het overkoepelende deel van het MFK. De commissie FIN heeft het voortouw bij het Eigenmiddelenbesluit (EMB).

De sectorale voorstellen hebben betrekking op beleidsterreinen van de verschillende Kamercommissies. De commissies worden geïnformeerd over de relevante sectorale voorstellen in het wekelijkse overzicht van nieuw gepubliceerde Europese voorstellen (toegevoegd aan het convocaat van elke commissie).

Behandeling door commissies EUZA en FIN

Tijdens de vergadering van 23 september hebben de commissies EUZA en Financiën besloten om eerst een technische briefing aan te vragen en daarna eventuele volgende stappen voor een verdere behandeling van het MFK te bespreken.

De technische briefing over het toekomstige MFK, toegelicht door ambtenaren van het ministerie van Buitenlandse Zaken en Financiën, vond plaats op 14 oktober 2025. De presentatie is [hier](#) te vinden.

datum 7 november 2025

blad 2

Op 14 oktober 2025 hebben de commissies eveneens gesproken met het Nederlandse lid van de Europese Rekenkamer (ERK), de heer Blok, over het jaarverslag van de ERK 2024 waarbij ook aspecten van het huidige en toekomstige MFK aan de orde kwamen. De presentatie is [hier](#) te vinden. De aanwezige leden en commissievoorzitter FIN hebben verzocht om een briefing over een nog te verschijnen rapport over de MFK-verordening in het eerste kwartaal van 2026.

Tijdens de Algemene Europese Beschouwingen op 4 november 2025 is het toekomstige MFK besproken met de minister van Buitenlandse Zaken.

Geagendeerde voorstellen MFK

In de commissie EUZA zal op 11 november 2025 inbreng geleverd worden over twee voorstellen met betrekking tot Europese fondsen. Het gaat om het voorstel met betrekking tot onder meer het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling en het Cohesiefonds (COM(2025)552) en het bovenliggende voorstel voor het Europees fonds voor economische, sociale en territoriale cohesie, landbouw en platteland, visserij en maritiem beleid, welvaart en veiligheid (COM(2025)565). Daarbij zal eventueel het voorstel over het Europees Sociaal Fonds (COM(2025)565) betrokken worden.

Verder zijn er in de Eerste Kamer tot nu toe geen deelverordeningen in behandeling genomen. Mocht dit in de toekomst veranderen, dan zullen de commissies EUZA-FIN hiervan op de hoogte worden gesteld.

Behandeling Tweede Kamer

De Tweede Kamer heeft vanuit de commissie Financiën rapporteurs benoemd voor de voorbereiding van de behandeling van het nieuwe MFK in de Tweede Kamer. Op 21 maart 2025 is een tussenrapportage van de rapporteurs gepubliceerd ([22.112, 4010](#)). Op 29 september 2025 volgde hun eindverslag ([22112, 4179](#)). De commissie Europese Zaken adviseert de nieuwe commissie EUZA, die na de verkiezingen aantreedt, een rapporteurschap in te stellen, eventueel in combinatie met rapporteurs uit de commissie Financiën.

Bij het vorige MFK heeft de Eerste Kamer, naast een technische briefing door ambtenaren, ook een gesprek gevoerd met de rapporteurs van de Tweede Kamer op dit onderwerp. Er zal echter waarschijnlijk pas in 2026 duidelijkheid zijn over nieuwe rapporteurs vanuit de Tweede Kamer op dit onderwerp.

Nederlandse regering

De Nederlandse inzet bij de onderhandelingen voor het volgende MFK is toegelicht in een brief van de ministers van Buitenlandse Zaken en van Financiën d.d. 2 april 2025 ([36.724, A](#)). Ook is een kabinetsappreciatie opgesteld van de voorstellen voor het MFK en het eigenmiddelenbesluit van de Europese Commissie. De BNC-fiches van de sectorale voorstellen zijn gepubliceerd op 12 september en 10 oktober 2025.

De Nederlandse inzet kan gevolgd worden via de geannoteerde agenda's en verslagen van de Europese Raad en Raad Algemene Zaken, en voor het Eigenmiddelenbesluit (EMB) de Ecofinraad. In al deze documenten wordt de Nederlandse positie ook benoemd.

datum 7 november 2025

blad 3

EU-besluitvorming

In de Europese Raad van 18-19 december 2025 zal de Europese Raad naar verwachting voor het eerst integraal stilstaan bij de lopende onderhandelingen over het MFK. Het Deense voorzitterschap van de EU wil dan een eerste concept-‘negobox’ (negotiation box) bespreken. Dit is een voorstel dat de basis vormt voor de discussie tijdens de onderhandelingen. In aanloop naar deze Europese Raad werkt het Deense voorzitterschap het onderhandelingsdocument uit via drie besprekingen in de Raad Algemene Zaken (RAZ): op 21 oktober, 17 november en 16 december.

- Tijdens de RAZ van 21 oktober is gesproken over het eerste deel van het concept onderhandelingsdocument inzake de horizontale elementen en de tweede pijler (Europees concurrentievermogen) van het MFK-voorstel.
- Op 22 oktober 2025 heeft het Deense voorzitterschap het tweede deel van haar concept negobox gepresenteerd inzake de eerste pijler (met name de nationale en regionale partnerschap plannen, NRPP). Dit is geagendeerd in de RAZ van 17 november 2025.

De verwachting van het kabinet is dat de onderhandelingen voor het MFK tot in 2027 zullen voortduren (zoals blijkt uit de appreciatie). Beoogd wordt dat zowel het nieuwe MFK en het EMB als de bijbehorende deelverordeningen op 1 januari 2028 in werking treden.

EU-besluitvormingsprocedures

Voor de onderdelen van het MFK gelden verschillende besluitvormingsprocedures. Deze zijn als volgt:

1. Het MFK-voorstel COM(2025)571 – Voorstel voor een Verordening van de Raad tot bepaling van het meerjarig financieel kader voor de jaren 2028-2034

Procedure: de Raad Algemene Zaken beslist bij unanimititeit. Het Europees Parlement heeft instemmingsrecht.

2. Het Eigenmiddelenbesluit (EMB) COM(2025)574 - Voorstel voor een besluit van de Raad betreffende het stelsel van eigen middelen van de Europese Unie en tot intrekking van Besluit (EU, Euratom) 2020/2053

Procedure: het eigenmiddelenbesluit wordt met unanimititeit in de Raad vastgesteld, waarna alle nationale parlementen goedkeuring moeten geven. Het Europees Parlement heeft adviesrecht.

3. Sectorverordeningen

Procedure: voor sectorale voorstellen kan de besluitvormingsprocedure per verordening verschillen. In veel gevallen is de gewone wetgevingsprocedure van toepassing: de lidstaten bijeen in de vak-Raden beslissen bij gekwalificeerde meerderheid en het Europees Parlement heeft medebeslissingsrecht.